

Sahaben Anas ibn Malik

Innehåll

- Vem är Anas ibn Malik?
- Anas ibn Maliks härstamning
- Hans barn
- Anas ibn Malik i Profetens liv
- Hans liv under de rättledda kaliferna
- Anas ibn Malik och al-Hajjaj
- Hans gudsfuktan och hadithförmedling
- Hans död

Vem är Anas ibn Malik?

Den ädle följeslagaren **Anas ibn Malik må Allah vara nöjd med honom** var Profetens tjänare och en av de sahaba som förmedlat flest hadither. Han berättade **2286 hadither** från Profeten ﷺ och förmedlade många av hans handlingar och ord, tack vare att han följde honom i både vardag och resa. Därför har han en mycket hög ställning hos muslimerna.

Anas ibn Malik föddes i Yathrib (Medina) **tio år före hijra**. Hans mor, **Umm Sulaym**, tog honom till Profeten ﷺ när han var tio år gammal och sade:

”O Allahs Sändebud, detta är min son Anis. Han är intelligent och kan skriva. Jag har kommit med honom för att han ska tjäna dig. Be Allah att välsigna honom.”

Profeten ﷺ accepterade honom och bad:

”O Allah, ge honom rikligt med förmögenhet och barn, förläng hans liv och förlåt hans synder.”

Anas tjänade Profeten i **tio år**, hela tiden Profeten bodde i Medina. Profeten älskade honom och behandlade honom som en son. Han brukade säga till honom: **”Min son”**, och gav honom kunyan **Abu Hamza**. Profeten slog honom aldrig och tillrättavisade honom aldrig hårt.

Anas ibn Maliks härstamning

- **Namn:** Anas ibn Malik ibn an-Nadr ibn Dāmdam ibn Zayd ibn Haram ibn Jundub ibn ‘Amir ibn Ghanm ibn ‘Adi ibn an-Najjar. Hans släktlinje möts med Profetens i ‘Amir ibn Ghanm ibn ‘Adi an-Najjar.
- **Kunya:** Abu Hamza eller Abu Thumama.
- **Stam:** Banu an-Najjar, en gren av al-Khazraj.
- **Fader:** Malik ibn an-Nadr, som dödades under jahiliyya.
- **Moder:** Umm Sulaym, Malika bint Milhan.
- **Syskon:** al-Bara’ ibn Malik, Abu Omayr ibn Abi Talha och ‘Abdullah ibn Abi Talha.
- **Farbror:** Anas ibn an-Nadr (som dog som martyr i Uhud).
- **Hustru:** Zaynab bint Nabit.
- **Barn:** Musa, Abu Bakr och an-Nadr.

Hans barn

Profeten ﷺ bad om välsignelse för Anas i hans rikedom och barn — och denna bön uppfylldes. Hans avkomma blev mycket stor, över **hundra** under hans livstid, även om många dog tidigt.

Det sägs att **129 av hans barn och barnbarn** dog under hans livstid, varav över 70 i pesten i Basra år 96 hijri.

Flera av hans söner och barnbarn blev kända hadithförmedlare, såsom:

- an-Nadr ibn Anas
- Abu Bakr ibn Anas
- Obaydullah ibn Anas
- Hafs ibn Obaydullah ibn Anas
- Thumama ibn ‘Abdullah ibn Anas

Allah välsignade även hans rikedom. Han lämnade efter sig en trädgård som gav frukt **två gånger per år**, och en brunn i Medina som kallades **al-Burud**.

Anas ibn Malik i Profetens liv

Anas nöjde sig inte med att vara Profetens tjänare — han deltog också i alla viktiga händelser.

I **Badr** var han för ung för att strida, men han följde med för att tjäna Profeten och muslimerna. Efter Badr deltog han i alla stora slag och händelser:

- Uhud
- Khaybar
- Hunayn
- Ta’if
- Hdaybiyya
- Bay‘at ar-Ridwan
- Omrat al-Qada’
- Erövringen av Mekka
- Avskedspilgrimsfärden

Han var ständigt vid Profetens sida och tjänade honom på bästa sätt.

Hans liv under de rättleda kaliferna

Efter Profetens död deltog Anas i **Hurub ar-Ridda** (avfällingskrigen) under Abu Bakr. Han deltog i **slaget vid al-Yamama** och var en skicklig bågskytt.

När staten stabiliserats skickade Abu Bakr honom till **Bahrayn** som ansvarig för zakat och insamling av medel. Omar sade om honom:

”Sänd honom — han är intelligent och kan skriva.”

Anas stannade i Bahrayn tills Abu Bakr dog. Han återvände till Medina, gav Omar pengarna och återvände sedan till Bahrayn.

Han deltog även i de stora erövringarna i **Persien och Irak**, såsom:

- Erövringen av al-Tustar
- Slaget vid al-Qadisiyya

Efter segern förde han **al-Hurmuzan** som fånge till Omar i Medina.

Senare bosatte han sig i **Basra**, där han undervisade och förmedlade hadither.

Anas ibn Malik och al-Hajjaj

Anas utsattes för en svår prövning under den umayyadiske guvernören **al-Hajjaj ibn Yusuf**.

Efter ‘Abd ar-Rahman ibn al-Ash‘aths uppror samlade al-Hajjaj folket i Basra och såg Anas. Han sade:

”Du är ond! Du vandrar mellan fitna: en gång med ‘Ali, en gång med Ibn az-Zubayr, en gång med Ibn al-Ash‘ath. Vid Allah, jag ska utrota dig som man rycker upp ett träd!”

Anas sade: **”Vem menar du, o emir?”** al-Hajjaj svarade: **”Dig! Må Allah göra dig dövd!”**

Anas sade: **”Vi tillhör Allah och till Honom återvänder vi.”**

al-Hajjaj beordrade att Anas skulle fängslas och att hans hand eller hals skulle stämplas med orden: **”Atiq al-Hajjaj”** (Hajjajs frigivne), för att förödmjuka honom.

Anas skrev till kalifen **‘Abd al-Malik ibn Marwan**:

”Jag tjänade Allahs Sändebud i nio år. Om de kristna hade haft någon som tjänat deras profet, skulle de ha hedrat honom. Men al-Hajjaj förödmjucar mig inför Basras vävare.”

‘Abd al-Malik blev mycket arg och beordrade al-Hajjaj att be om ursäkt.

al-Hajjaj kom till Anas och sade:

"O Abu Hamza, blev du arg?" Anas svarade: **"Skulle jag inte bli arg när du förödmjucar mig inför Basras vävare?"**

al-Hajjaj försökte ursäkta sig med ordspråket: **"Jag talade till någon annan, men du hörde det."**

Hans gudsfruktan och hadithförmedling

Anas var mycket gudsfruktig och liknade Profeten i sin bön. Abu Hurayra sade:

"Jag har inte sett någon som liknade Profetens bön mer än Anas ibn Malik."

Efter sin tid i Bahrayn ägnade han sig åt hadithförmedling. Över **100 lärda** berättade hadither från honom.

Han har **2286 hadither** i Musnad av Baqi ibn Makhlad. al-Bukhari och Muslim är överens om **180** av dem. Muslim har **90** ensam, al-Bukhari **80** ensam.

Hans död

Anas ibn Malik drabbades av vitiligo i slutet av sitt liv. Han dog i Basra under kalifen **al-Walid ibn 'Abd al-Malik**, år:

- 90 hijri
- eller 91 hijri
- eller 93 hijri (olika uppgifter)

Han var nära **100 år gammal**, vilket var i enlighet med Profetens bön för honom.

Han var den sista av Profetens tjänare som dog i Basra och den sista som bad mot båda qiblorna.

Han testamenterade att **Muhammad ibn Sirin** skulle leda hans begravningsbön och att Profetens stav skulle begravas med honom.

Källor

- Ibn al-Athir: *Usd al-Ghaba*
- Ibn Sa'd: *at-Tabaqat al-Kubra*
- adh-Dhahabi: *Siyar A'lam an-Nubala'*
- Ibn Hajar: *al-Isaba*